

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування**

Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

03-10-67М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи з дисципліни
«Атестація робочих місць» для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Охорона праці»
спеціальності 263 «Цивільна безпека»
за всіма формами навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІ будівництва та архітектури
Протокол № 3 від 28.12.2021 р.

Рівне-2022

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Атестація робочих місць» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» за всіма формами навчання / О.С. Шаталов. – Рівне: НУВГП, 2022. – 27 с.

Укладач: О.С. Шаталов канд. с-г. наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Відповідальний за випуск: О.М. Кухнюк, канд. техн. наук, доцент, в.о. завідувача кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Керівник групи забезпечення спеціальності 263 «Цивільна безпека» В.Л. Филипчук.

© Шаталов О.С., 2022
© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2022

Вступ

Важливого значення на виробництві набуває своєчасна оцінка стану умов праці й правильне визначення ступеня їх шкідливості та небезпечності для працівника. Оцінювання факторів виробничого середовища та трудового процесу на робочих місцях здійснюється на основі гігієнічної класифікації умов праці з метою їхнього контролю на відповідність санітарним правилам і нормам та розробки рекомендацій щодо поліпшення. Результати зусиль щодо поліпшення умов праці на робочих місцях залежать від правильного їх аналізу та оцінки стану як за окремими елементами, так і в цілому за всіма показниками.

У сучасних умовах неабиякого значення набуває атестація робочих місць, яка являє собою комплексну оцінку всіх факторів виробничого середовища і трудового процесу, супутніх соціально-економічних факторів, що впливають на здоров'я і працездатність працівників у процесі трудової діяльності.

1. Загальні положення

Курсова робота на тему «Атестація робочих місць за умовами праці» є індивідуальним науково-дослідним завданням і являє собою завершену практичну роботу в межах навчальної дисципліни «Атестація робочих місць», яку студенти виконують на основі знань, умінь і навичок, отриманих в процесі лекційних, практичних і лабораторних занять.

Мета курсової роботи – систематизація теоретичних знань фахівців галузі охорони праці з атестації та паспортизація робочих місць, закріплення навичок з гігієнічної оцінки умов праці та встановлення пільг і компенсацій працівникам за шкідливі, важкі умови та напруженість праці.

Зміст курсової роботи передбачає застосування отриманих теоретичних знань нормативних документів з атестації робочих місць та навичок із класифікації умов праці, гігієнічного нормування шкідливих виробничих факторів, використання методик встановлення характеристик шкідливих виробничих факторів, гігієнічної оцінки умов праці, встановлення важкості праці та напруженості трудового процесу, а також встановлення пільг і компенсацій за шкідливі, важкі умови та напруженість праці в обсязі дисципліни «Атестація робочих місць».

Виконуючи курсову роботу, студенти повинні навчитись:

- користуватись нормативною, методичною та іншою інструктивною документацією з атестації робочих місць;
- аналізувати й оцінювати потенційну шкідливість факторів виробничого середовища
- класифікувати умови праці за санітарно-гігієнічними умовами;
- оформлювати журнали та протоколи результатів санітарно-гігієнічних досліджень та вимірювань
- кваліфіковано проводити гігієнічну оцінку умов праці;
- встановлювати пільги і компенсації за шкідливі, важкі умови та важкість праці.

Курсова робота виконується кожним студентом будь-якої форми навчання за індивідуально отриманим завданням. Завдання на курсову роботу видається викладачем на практичному занятті.

Перед виконанням роботи необхідно ознайомитися з літературою і законодавчими, нормативними документами за темою курсової роботи.

Завершена курсова робота направляється на перевірку на плагіат та оцінювання виконання у встановлені у завданні терміни.

Після ознайомлення із зауваженнями студент вносить до курсової роботи виправлення (доповнення). Виправлена (доповнена) робота направляється на повторну перевірку. Після виправлень (доповнень) студент захищає основні положення та результати роботи. Захист курсових робіт проводиться на практичному занятті за розкладом.

2. Вказівки щодо оформлення курсової роботи

Пояснювальна записка до курсової роботи повинна у повному обсязі розкривати поставлені у завданні запитання, містити аналіз, необхідні розрахунки, висновки. Пояснювальна записка має включати необхідні рисунки, графіки, таблиці, діаграми тощо. Пояснювальна записка курсової роботи з розрахунковим та текстовим змістом повинна виконуватись на аркушах паперу формату А-4 (297×210 мм), мати титульний лист, завдання (додаток А).

Кожен лист пояснювальної записки повинен мати поля з розмірами: ліворуч, зверху та знизу – 20 мм, праворуч - 10 мм. Нумерація сторінок: зверху праворуч. Розмір шрифту – 14 pt; тип – Arial або Times New Roman; інтервал – 1,5.

Розділи мають бути пронумеровані арабськими цифрами у межах всієї пояснювальної записки, після номера крапка не ставиться (**Розділ 1**). Кожен розділ починається з нової сторінки. Пункти пояснювальної записки нумеруються в межах розділу (**1.1. Назва пункту**). Нумерація сторінок повинна бути наскрізною. Першою сторінкою є титульний лист. На першій сторінці номер не ставиться.

Виклад змісту пояснювальної записки має бути стислим, чітким, таким, що виключає можливість суб'єктивного тлумачення. При посиланні на законодавчу, нормативну або довідкову літературу, у квадратних

дужках, потрібно вказати порядковий номер зі списку використаних джерел [2-4].

Літерні позначення механічних, математичних та інших величин, а також мовні графічні позначення повинні відповідати встановленому стандарту [2]. Формули, які використовуються в тексті пояснювальної записки, нумеруються з правого краю рядка подвійною цифрою у круглих дужках, яка означає номер розділу та через крапку – порядковий номер формули у розділі (1.1.). Значення символів і числових коефіцієнтів, що входять до формул, подаються після формули. Графіки, схеми, рисунки, таблиці повинні мати помітку згідно [2].

Умовні позначення та розмірність величин в межах пояснювальної записки повинні бути однаковими та відповідати міжнародній системі одиниць СІ.

Наприкінці пояснювальної записки необхідно вказати список використаних джерел, в який включають усі використані джерела інформації, розміщуючи їх у порядку посилання у тексті курсової роботи.

3. Оцінювання курсової роботи

Оцінювання виконання курсової роботи здійснюється у межах поточного контролю на яке відводиться 20 балів. Критерії оцінювання курсової роботи наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Критерії оцінювання курсової роботи

Рівень компетен-тності	Критерій оцінювання	Максимальна кількість балів
Високий (творчий)	<i>Виконання:</i> - повна відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - творча самостійність розв'язання	15

	положення під час розв'язання практичних задач та здатності аргументованого обґрунтування прийнятих рішень та розв'язків практичних задач.	
Достатній (конструктивний)	<i>Виконання:</i> - достатня відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - самостійність розв'язання поставленої задачі, виконання; - розрахунків, креслень, графіків та таблиць з незначним відхиленням щодо вимог та незначною кількістю помилок; - наявність елементів науково-дослідного характеру; - часткове використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів з незначними відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. <i>Захист:</i> студент виявив достатні знання й розуміння навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач	10
Середній (репродуктивний)	<i>Виконання:</i> - достатня відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - розв'язання поставленої задачі, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць з незначним відхиленням щодо вимог та значною кількістю помилок; - часткове використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів із значними	8

	графічних матеріалів із значними помилками та відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. Захист: студент виявив знання за змістом навчальної дисципліни на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, не володіє вміннями застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	0
Низький (непродуктивний)	Виконання: - невідповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - не вірне розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - відсутність використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - невідповідність оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів вимогам конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. Захист: студент не виявив знань за змістом навчальної дисципліни, не володіє вміннями застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	0

4. Вихідні дані для виконання курсової роботи

Вихідні дані факторів виробничого середовища та трудового процесу для робочих місць за професією (посадою) приймаються згідно з таблицями 2-4, відповідно до номера залікової книжки або, у випадку малочисельної групи (до 10 студентів), за порядковим номером студента у списку академічної групи. Для здобувачів заочної та дистанційної форм навчання

варіант на курсову роботу може видаватись викладачем індивідуально.

Інші вихідні дані приймаються відповідно до бланка завдання (додаток А), який видається викладачем кожному студентові індивідуально під час практичних занять або надсилається на корпоративну пошту або розміщується на платформі Moodle за посиланням, яке вказане у [1].

Таблиця 2 – Вихідні данні для курсової роботи (шкідливі виробничі фактори та величини їх параметрів)

Остан- ня циф- ра з/к	Професія (посада)	Шкідлива хімічна речовина, мг/м ³	Вібрація V^*/W^{**}	Шум дБА	Аерозоль (Ф)
1	Насипальник цементу	цемент, 14,4	95/100	96	цементни й пил, Ф
2	Дозувальник компонентів бетонних сумішей	цемент, 8,5	93/115	93	-
3	Зварник арматурних сіток та каркасів	оксид азоту, 9,2 оксид вуглецю, 37	-	88	-
4	Апаратник виробництва харчових жирів	пил зерновий, 7,3	85/105	82	Ф
5	Апаратник з вироблення оцту	Кислота оцтова, 12,8	-	80	-
6	Апаратник комбікормового виробництва	пил зерновий, 14,3	110/120	92	Ф
7	Верстатник деревооброби х верстатів та шліфувальник по дереву	пил деревний, 19,5 ацетон, 270	115/132	98	Ф
8	Акумуляторник	кислота сірчана,	-	75	-

		1,9			
9	Слюсар з ремонту автомобілів	бензин, 150	-	86	-
0	Лаборант хімічного аналізу	толуол, 115, спирт метиловий, 17,4	-	70	-

Примітка: * віброшвидкість; ** віброприскорення.

Таблиця 3 – Вихідні данні для курсової роботи (шкідливі виробничі фактори та величини їх параметрів)

Перед-остання цифра з/к	Мікроклімат					
	t, °C		W, %		освітлення	
	теплий період	холодний період	теплий період	холодний період	загальне, лк	КПО, %
1	26	15	85	98	200	0,6
2	25	14	82	85	350	0,3
3	26	15	75	62	240	0,7
4	28	22	88	80	230	0,3
5	23	17	81	85	180	0,5
6	26	21	73	79	200	0,3
7	25	20	89	86	240	0,4
8	22	12	92	75	190	0,7
9	20	14	75	96	210	0,6
0	24	16	85	90	170	0,5

Таблиця 4 – Вихідні данні для курсової роботи (шкідливі виробничі фактори та величини їх параметрів)

№ у списку групи	Маса вантажу, що постійно підіймається та переміщується вручну, кг:	Робоча поза	Нахили тулуба (вимушені, більше 30°), кількість за зміну	Інші фактори, значення	Змінність/тривалість робочого дня
1	50	3	120	інші фактори умов праці задаються викладачем	3/8
2	50	3	310		2/9
3	25	1	250		2/8
4	10	-	50		3/8

5	10	-	60	індивідуальн о	3/8
6	25	1	110		3/8
7	20	2	240		2/9
8	12	-	10		1/8
9	30	2	280		2/9
0	2	-	20		1/8

Примітка: 1 - періодичне перебування в незручній та/або фіксованій позі від 25% до 50% часу зміни; 2 - перебування у вимушеній позі (на колінах, навпочіпки тощо) більше 25% часу зміни; перебування в позі «стоячи» більше 80% часу зміни; 3 - перебування в позі «стоячи» від 60% до 80% часу зміни.

Здобувач вищої освіти в якості вихідних даних може використати матеріал, який був зібраний під час проходження виробничої практики на 3 курсі навчання.

5. Структура та зміст пояснювальної записки

Вступ

У вступі зазначається роль умов праці у працездатності працівника. Подається необхідність проведення гігієнічної оцінки умов праці з метою створити умови безпеки праці на робочому місці. Подається основна характеристика роботи.

Розділ 1 Організаційне забезпечення атестації робочих місць за умовами праці

1.1. Розпорядча та інструктивна документація на проведення атестації робочих місць

У даному пункті на підставі законодавчих, підзаконних і нормативних документів готується наказ по підприємству про проведення атестації робочих місць за умовами праці. Готується наказ про склад атестаційної комісії із зазначенням завдань комісії та її повноважень. Вказуються строки проведення атестації.

1.2. План роботи атестаційної комісії

Розробляється план роботи комісії на весь період проведення атестації з вказанням заходів та строків їх виконання.

1.3. Законодавча, нормативно-правова база для проведення атестації робочих місць

Вказується законодавча, нормативно-правова і методична база для проведення атестації, наводяться санітарні норми, що нормують показники шкідливих виробничих факторів, які складають умови праці за завданням.

Розділ 2 Технічне забезпечення атестації робочих місць

2.1. Методики та методи проведення санітарно-гігієнічного дослідження умов праці на робочому місці (згідно із завданням)

Описуються методики та методи проведення вимірювань параметрів шкідливих факторів, що формують умови праці.

2.2. Засоби вимірювальної техніки для санітарно-гігієнічного дослідження робочого місця

Вказуються вимірювальна апаратура, прилади, устаткування для проведення вимірювання параметрів шкідливих виробничих факторів.

2.3. Журнали та протоколи оформлення результатів санітарно-гігієнічних досліджень та вимірювань

Оформлюються журнали та протоколи результатів санітарно-гігієнічних досліджень та вимірювань.

Розділ 3 Атестація робочого місця за умовами праці

3.1. Складання фотографії робочого часу, дня

Складається фотографія робочого часу та дня з встановленням часу дії кожного шкідливого виробничого фактору на робочому місці працівника.

3.2. Карта умов праці

Оформлення карти умов праці із встановленням питомої ваги дії шкідливого фактора, який перевищує гігієнічний норматив.

3.3. Гігієнічна оцінка умов праці

Встановлюється клас і ступінь шкідливості виробничого фактора, який перевищує гігієнічний норматив. За результатами комплексної оцінки шкідливих виробничих факторів, які перевищують гігієнічний норматив, встановлюється клас і ступінь до яких відносять умови праці на робочому місці працівника.

3.4. Інтегральна оцінка важкості праці

Визначається загальне інтегральне оцінювання важкості праці та прогнозується підвищення продуктивності праці працівника за умови приведення параметрів шкідливих факторів нижче допустимого нормування.

Розділ 4 Встановлення пільг і компенсацій за шкідливі, важкі умови та напруженість праці

На підставі законодавчої та нормативно-правової бази, встановлюють пільги та компенсації за роботу у шкідливих, важких умовах та напруженості праці. Встановлюються інші пільги і компенсації, що не суперечать діючим законодавчим, нормативно-правовим актам з охорони праці.

Висновки

У висновках вказуються основні результати отримані у ході виконання курсової роботи відповідно до завдання.

Перелік використаних джерел

Вказують лише ті джерела, які були використанні у курсовій роботі. До джерел не відносять методичні вказівки та силабус навчальної дисципліни. Оформлення переліку здійснюється за [3].

6. Атестація робочих місць за умовами праці

Кожне виробництво складається із сукупності робочих місць. Робоче місце являє собою первинний осередок виробництва, одиницю виробничої сили, здатної давати відповідну віддачу лише за умови необхідної

фондооснащеності праці, забезпеченості його сировиною, матеріалами, заготовками та іншими предметами праці, а також робочою силою певної професійної підготовки, здатної приводити в рух засоби виробництва. Робоче місце як одиниця продуктивної сили постійно зазнає змін у зв'язку з удосконаленням засобів праці, використанням більш ефективних предметів праці, застосуванням більш кваліфікованого живої праці і безперервним поліпшенням організації праці і виробничого процесу в цілому.

Сукупність чинників виробничого середовища та процесу, що роблять вплив на функціональний стан організму працюючих, їх здоров'я і працездатність в процесі праці визначають умови праці. Таким чином, виходячи з характеру виконуваних робіт, умови праці специфічні як для кожного виробництва, цеху і ділянки, так і для кожного робочого місця.

6.1. Атестація робочих місць за умовами праці проводиться на підприємствах і організаціях незалежно від форм власності й господарювання, де технологічний процес, використовуване обладнання, сировина та матеріали є потенційними джерелами шкідливих і небезпечних виробничих факторів, що можуть несприятливо впливати на стан здоров'я працюючих, а також на їхніх нащадків як тепер, так і в майбутньому.

Основна мета атестації полягає у регулюванні відносин між роботодавцем і працівниками у галузі реалізації прав на здорові й безпечні умови праці, пільгове пенсійне забезпечення, пільги та компенсації за роботу у несприятливих умовах.

Правовою основою для проведення атестації робочих місць за умовами праці є чинні законодавчі та нормативні акти з питань охорони і гігієни праці, Списки виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах (остання редакція затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 року № 461), Список виробництв, цехів, професій і посад

із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість працівників на роботах в яких дає право на щорічну додаткову відпустку, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1997 року № 1290, Перелік виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року № 163., тощо. Тому, насамперед, необхідно перевірити, чи професія (посада) наявна у будь-якому з вищеперерахованих Списків. Таким чином, наявність робіт, професій (посад) у зазначених вище списках є обов'язковою підставою для проведення атестації.

6.2. Атестація проводиться атестаційною комісією, склад і повноваження якої визначаються наказом по підприємству, організації, в строки, передбачені колективним договором, але не рідше ніж один раз на п'ять років.

Позачергово атестація проводиться у разі докорінної зміни умов і характеру праці з ініціативи роботодавця, профспілкового комітету, трудового колективу або його виборного органу, органів Держпраці.

Атестаційна комісія підприємства (організації) приймає рішення про доцільність проведення атестації на конкретному робочому місці.

До складу комісії рекомендується вводити головних спеціалістів, працівників відділу кадрів, праці і заробітної плати, охорони праці, органів охорони здоров'я підприємства, уповноваженого представника виборного органу первинної профспілкової організації, а в разі відсутності профспілкової організації - уповноважену найманими працівниками особу.

До проведення атестації можуть залучатися проектні та науково-дослідні організації, технічні інспекції праці профспілок, територіальні органи Держпраці.

Відповідальність за своєчасне та якісне проведення атестації покладається на керівника підприємства, організації.

6.3. Атестація робочих місць передбачає:

установлення факторів і причин виникнення несприятливих умов праці;

санітарно-гігієнічне дослідження факторів виробничого середовища, важкості й напруженості трудового процесу на робочому місці;

комплексну оцінку факторів виробничого середовища і характеру праці на відповідальність їхніх характеристик стандартам безпеки праці, будівельним та санітарним нормам і правилам;

установлення ступеня шкідливості й небезпечності праці та її характеру за гігієнічною класифікацією;

обґрунтування віднесення робочого місця до категорії із шкідливими (особливо шкідливими), важкими (особливо важкими) умовами праці;

визначення (підтвердження) права працівників на пільгове пенсійне забезпечення за роботу у несприятливих умовах;

складання переліку робочих місць, виробництв, професій та посад з пільговим пенсійним забезпеченням працівників;

аналіз реалізації технічних і організаційних заходів, спрямованих на оптимізацію рівня гігієни, характеру і безпеки праці.

Разом з тим слід зауважити, що за результатами атестації робочих місць визначається не лише право працівників на відповідні пільги, а й розробляються заходи щодо поліпшення умов праці та оздоровлення працівників, у т. ч. організаційні, технічні, економічні та соціальні заходи, передбачені колективним договором щодо поліпшення умов трудової діяльності на виробництві. Також за рахунок коштів роботодавців можуть встановлюватись інші пільги та компенсації, не передбачені законодавством.

6.4. Гігієнічні дослідження факторів виробничого середовища і трудового процесу проводяться лабораторіями, атестованими Держпраці і МОЗ в порядку, визначеному Мінсоцполітики разом з МОЗ.

Оцінка умов праці під час атестації робочих місць проводиться з метою встановлення класів (ступенів) шкідливих умов праці відповідно до Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу».

У ході атестації визначають:

характерні для конкретного робочого місця виробничі фактори, які підлягають лабораторним дослідженням;

нормативне значення (ГДК, ГДР, ГДД) параметрів, факторів виробничого середовища і трудового процесу, використовуючи систему стандартів безпеки праці, санітарні норми і правила, інші регламенти;

фактичне значення факторів виробничого середовища і трудового процесу шляхом лабораторних досліджень або розрахунків.

Прилади і обладнання для вимірів повинні відповідати метрологічним вимогам і підлягати перевірці у встановлені строки.

Лабораторно-інструментальні дослідження фізичних, хімічних, біологічних, визначення психофізіологічних факторів проводяться в процесі роботи у характерних (типових) виробничих умовах, при справних і ефективно діючих засобах колективного і індивідуального захисту.

Відомості про результати атестації робочих місць заносяться до карти умов праці, форма якої затверджується Мінсоцполітики разом з МОЗ України.

Перелік робочих місць, виробництв, професій і посад з пільговим пенсійним забезпеченням працівників після погодження з профспілковим комітетом

затверджується наказом по підприємству, організації і зберігається впродовж 50 років.

Витяги з наказу додаються до трудової книжки працівників, професії та посади яких внесено до переліку.

6.5. Оцінка технічного рівня робочого місця проводиться шляхом аналізу:

відповідності технологічного процесу, будівель і споруд - проектам, обладнання - нормативно-технічній документації, а також характеру та обсягу виконаних робіт, оптимальності технологічних режимів;

технологічної оснащеності робочого місця (наявності технологічного оснащення та інструменту, контрольно-вимірювальних приладів і їхнього технічного стану, забезпеченості робочого місця підйомально-транспортними засобами);

відповідності технологічного процесу, обладнання, оснащення інструменту і засобів контролю вимогам стандартів безпеки та нормам охорони праці;

впливу технологічного процесу, що відбувається на інших робочих місцях.

При оцінці організаційного рівня робочого місця аналізується:

раціональність планування (відповідність площі робочого місця нормам технологічного проектування та раціонального розміщення обладнання й оснащення), а також відповідність його стандартам безпеки, санітарним нормам та правилам;

забезпеченість працівників спецодягом і спецвзуттям, засобами індивідуального і колективного захисту та відповідність їх стандартам безпеки праці і встановленим нормам;

організація роботи захисних споруд, пристроїв, контрольних приладів.

Контроль за якістю проведення атестації робочих місць за умовами праці, правильністю застосування списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких дає право на пенсію за віком на

пільгових умовах, Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці, Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня, Переліків робіт із особливо шкідливими і особливо важкими та шкідливими і важкими умовами праці, на яких встановлюється підвищена оплата праці, та інших нормативно-правових актів, відповідно до яких надаються пільги та компенсації працівникам за роботу із шкідливими умовами праці, покладається на Держпраці.

7. Література

1. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. [На заміну ДСТУ 3008-95, чинний від 2017-07-01]. К.: УкрНДНЦ, 2016. 32 с.
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016–07– 01]. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с.
3. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668.
4. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322-082. Дата оновлення: 14.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/page> (дата звернення: 03.09.2021).
5. Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. № 442. Дата оновлення: 28.10.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF> (дата звернення: 03.09.2021).

6. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці : Рекомендації Міністерство праці України від 01.09.1992 р. № 41. Дата оновлення: 22.03.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0041205-92> (дата звернення: 03.09.2021).

7. Організаційно-технічне забезпечення атестації та паспортизації робочих місць: курс лекцій. / Укладачі: В.М. Лобойченко, С.В. Белан. НУЦЗУ, 2012. 226 с.

8. Гігієна праці (Методи досліджень та санітарно-епідеміологічний нагляд) / Під ред. А.М. Шевченка, О.П. Яворовського. Виниця: Нова книга, 2005. 528 с.

9. Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» : наказ Міністерство охорони здоров'я України від 08.04.2014 р. № 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14> (дата звернення: 03.09.2021).

10. ДСТУ 2325-93. Шум. Терміни та визначення. [Чинний від 01-01-1995]. К.: Держспоживстандарт України, 1995. 10 с.

11. ДСТУ 2867-94. Шум. Методи оцінювання виробничого шумового навантаження. Загальні вимоги. [Чинний від 01-01-1996]. К.: Держспоживстандарт України, 1996. 12 с.

12. ДСН 3.3.6.037-99. Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. [Чинний від 1999-12-01]. Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. 34 с.

13. ДБН В.2.5-28-2018. Природне і штучне освітлення. Інженерне обладнання будинків і споруд. [На заміну ДБН В.2.5-28-2006; чинний від 2019-03-01]. Мінрегіонбуд України, 2018. 137 с.

14. ДСН 3.3.6.042-99. Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. [Чинний від 1999-12-01]. Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. 12 с.

15. ДСТУ 2708:2006. Метрологія. Повірка засобів вимірювальної техніки. Організація і порядок проведення. [Чинний від 2006-07-01]. К.: Держспоживстандарт України, 2006. 14 с.

16. ДСТУ 3215-95. Метрологія. Метрологічна атестація засобів вимірювальної техніки. Організація та порядок проведення. [Чинний від 01-07-1996]. К.: Держспоживстандарт України, 1995. 34 с.

17. ДСН 3.3.6.039-99. Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрацій. [Чинний від 1999-12-01]. Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. 39 с.

18. ДСН 3.3.6.042-99. Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. [Чинний від 1999-12-01]. Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. 12 с.

19. Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня : Постанова Кабінету Міністрів України від від 21 лютого 2001 р. № 163. Дата оновлення: 28.10.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/163-2001-%D0%BF> (дата звернення: 03.09.2021).

20. Про затвердження Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 р. № 1290. Дата оновлення: 28.10.2016. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1290-97-%D0%BF/page> (дата звернення: 03.09.2021).

21. Про затвердження списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 р. № 461. Дата

оновлення: 20.08.2019. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/461-2016-%D0%BF/paran12#n12> (дата звернення: 03.09.2021).

22. Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин у повітрі робочої зони : наказ МОЗ України від 09.07.2024 р. №1192. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1107-24#Text> (дата звернення: 28.12.2025).

23. Державна служба України з питань праці : веб-сайт. URL: <http://dsp.gov.ua/> (дата звернення: 23.08.2021).

24. International Organization for Standardization : веб-сайт. URL: <https://www.iso.org/store.html> (дата звернення: 23.08.2021).

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок титульної сторінки курсової роботи

Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Атестація робочих місць»
на тему: «Атестація робочого місця *(вказується професія
за вихідними даними)* за умовами праці»

Студента (ки) _____
курсу групи _____
спеціальності _____

(прізвище та ініціали)

Шифр з/кн _____

Національна

шкала: _____

Кількість балів: _____

Члени комісії:

(підпис) (прізвище та
ініціали)

(підпис) (прізвище та
ініціали)

Рівне – 201_

Завдання на курсову роботу

ЗАВДАННЯ

на курсову роботу за темою «*«Атестація робочого місця (вказується професія за вихідними даними) за умовами праці» студенту __ курсу ННІ будівництва та архітектури за освітньою програмою «Охорона праці»*

(прізвище, ім'я, по батькові)

Дисципліна: «Атестація робочих місць»

Тема: «Атестація робочих місць за умовами праці»

Вихідні дані

Професія (посада) –

Шкідлива хімічна речовина, мг/м³ –

Вібрація, дБ –

Шум, дБА –

Аерозоль (Ф) –

Мікроклімат: t, °C: теплий період - ____; холодний період - ____; вологість W, %: теплий період - ____; холодний період - ____; освітлення: загальне, лк - ____; КПО, % - ____.

Маса вантажу, що постійно підіймається та переміщується вручну, кг: - ____.

Робоча поза – _____

Нахили тулуба (вимушені, більше 30°), кількість за зміну - _____

Змінність/ тривалість робочого дня - _____

Інші фактори (значення) - _____

Завдання на курсову роботу

1. Підготувати розпорядчі документи про проведення атестації робочих місць за умовами праці та склад атестаційної комісії.

2. Скласти план роботи атестаційної комісії.

3. Описати методики та методи визначення параметрів шкідливих виробничих факторів та прилади для їх визначення.

4. Заповнити карту умов праці. Провести гігієнічну оцінку умов праці.

5. Встановити розміри пільг і компенсації за шкідливі, важкі умови та напруженість праці.

Дата видачі завдання "___" ____ 20__ р.

Дата здачі роботи "___" ____ 20__ р.

Завдання отримав _____

Завдання видав _____